

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 42C/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120213247
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Andrea Škapincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7120213247.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci žalobkyne: T. O., B.. X.XX.XXXX, X. J. XX, XXX XX W., právne zastúpená: JUDr. Beátou Topolčániovou, advokátkou so sídlom Murgašova 3, 040 01 Košice proti žalovanému 1: G. O., B.. XX.XX.XXXX, X. P. X, U., právne zastúpený: JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, žalovanému 2: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade z a m i e t a.

II. Žalovanému v 1. a 2. rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

III. Žalobkyni voči žalovanému v 1. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Žalobkyni voči žalovanému v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa ako navrhovateľka neodkladného opatrenia k sp. zn. 42C/15/2020 žiadala, aby súd uložil žalovanému v 1. rade zdržať sa vydávania akýchkoľvek pokynov žalovanému v 2. rade, ktoré bránia splácaniu úverového dlhu, vyplývajúceho z úveru č. XXX XXX XXXX zo dňa 22.08.2007 žalobkyňou, až do právoplatného skončenia tohto konania. Zároveň žiadala, aby súd uložil žalovanému 2. prijímať platby od žalobkyne, na úhradu úveru č. XXX XXX XXXX zo dňa 22.08.2007, v zmysle rozsahu a podmienok Úverovej zmluvy a Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 22.08.2007, až do právoplatného skončenia tohto konania.

2. Okresný súd Uznesením č.k. 42C/15/2020-295 z 14.10.2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v 1. a 2. rade zamietol.

3. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2Co/184/2020 zo dňa 2.12.2020 odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvého stupňa v opätovnom rozhodnutí je posúdiť a zdôvodniť, či ide o neodkladné opatrenie do prebiehajúceho konania, alebo ide o neodkladné opatrenie, ktoré má povahu rozhodnutia vo veci samej a následne zodpovedajúco tomu označiť sporové strany. Následne vyhodnotiť splnenie podmienok na neodkladnú úpravu právnych pomerov strán sporu, prihliadajúc na ich argumentáciu v priebehu odvolacieho konania a tiež rozhodnúť o náhrade trov konania a odvolacieho konania.

4. Vzhľadom na skutočnosť, že súd posúdil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 2.10.2020 je podaním vo veci samej a nemá súvislosť s konaním o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vylúčil návrh na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 42C/44/2020.

5. Žalobkyňa podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že žalovaný v 1. rade je jej bývalý manžel a podielový spoluvlastník nehnuteľností (rodinný dom, súp. č. XXXX na p. S.

Č..XXX, parcela CKN č. XXX, záhrada, o výmere 351 m², parcela CKN č. XXX o výmere 265m², zast. plocha a nádvorie, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, okres W. N., obec Košice J. V., katastrálne územie K.) o veľkosti 1-ina v pomere k celku. Žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou uvedenej nehnuteľnosti v podiele 3-iny k celku. Spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach nadobudla od svojej tety Darovacou zmluvou 22.08.2007 o veľkosti 1-ice a kúpou zo dňa 17.09.2007 o veľkosti 1-iny, a to pred uzavretím manželstva so žalovaným v 1. rade. Zároveň kúpou zo dňa 17.9.2007 aj žalovaný v 1. rade kúpil svoj podiel v rozsahu 1-ice. Žalovaný v 1. rade na kúpu druhej polovice nehnuteľností (ktorú nadobudli žalobkyňa a žalovaný v 1. rade, každý o veľkosti 1-iny), čerpal od žalovaného v 2. rade splátkový úver č. XXX XXX XX XX zo dňa 22.8.2007, vo výške 1.600.000,- Sk. V tom čase žalobkyňa so žalovaným v 1. rade neboli manželia, spolu žili a tvorili spoločnú domácnosť, avšak v právnom postavení dlžníka v súvislosti s čerpaným úverom vystupoval iba žalovaný v 1. rade. Keďže žalovaný v 2. rade ako úverový veriteľ požadoval zábezpeku na splácanie úveru, zábezpeku mu poskytli predošli vlastníci nehnuteľností: p. W. R. H. L.. K. B. (teta a strýko žalobkyne). Zábezpeka spočívala v uvalení farchy na všetky nehnuteľnosti, formou zriadenia záložného práva Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy zo dňa 22.8.2007, ktoré bolo následne zapísané v časti „C“ Listu vlastníctva č. XXX ako farcha.

6. Dňa 12.1.2008 žalobkyňa so žalovaným v 1. rade uzavrela manželstvo a dlh voči banke splácali z prostriedkov BSM spoločne. Dňa 04.04.2016 bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené. Od rozvodu manželstva v období od 4 - 10/2016 žalovaný v 1. rade splácal uvedený úver, avšak v 11/2016 ho bezdôvodne prestal splácať a stal sa dobrovoľne nezamestnaným podľa žalobkyne z dôvodu, aby nemusel plniť svoje finančné záväzky (viacero úverov a záväzky na dve maloleté deti). Z dôvodu hrozby realizácie výkonu záložného práva záložným veriteľom začala žalobkyňa úver splácať sama od 11/2016 a tento úver splácala do 8/2020, pretože žalovaný v 1. rade túto povinnosť neplnil. Úver splácala do 8/2020, kedy žalovaný v 1. rade podľa jej názoru z účelových a tendenčných dôvodov vydal žalovanému v 2. rade ako úverovému veriteľovi, pokyn k zákazu prijímania platieb úverových splátok žalobkyne. Pri pokuse o zaplatenie ďalšej splátky úveru v 9/2020 žalovaný v 2. rade neumožnil žalobkyňu zaplatiť úverovú splátku z dôvodu vydania zákazu voči jej osobe. Uviedla, že sám žalovaný v 1. rade však v splácaní nepokračuje a nemá to ani v úmysle.

7. Na základe pokynu žalovaného v 1. rade tak podľa žalobkyne vznikla bezprostredná hrozba, že pokiaľ súd nezasiahne do práv strán konania a nevydá neodkladné opatrenie, tak neuhradením v poradi ďalšej splátky v októbri 2020, môže dôjsť k realizácii výkonu záložného práva a následnému predaju nehnuteľností a ujme na jej vlastníckych právach, pričom tieto nehnuteľnosti predstavujú jej obydlie spolu s deťmi. Žalobkyňa sa domnievala, že žalovaný v 1. rade má špekulatívny úmysel, jeho cieľom je spôsobiť jej škodu na predmetnom majetku. Podľa jej názoru je evidentné, že konaním žalovaného v 1. rade, hrozí bezprostredná ujma jej vlastníckych práv a nenávratné škody na majetku. Bezprostredne hroziaca ujma je o to závažnejšia, že úver bol čerpaný na kúpu iba 1-ice nehnuteľnosti, nakoľko druhú polovicu nadobudla žalobkyňa darovaním. Farcha záložného práva pokrýva celú nehnuteľnosť, dochádza tak k bezprostrednej hrozbe ujmy aj na výlučne jej podiele majetku, na nadobudnutie ktorého úver použitý nebol. Z dôvodu splácania dlhu za žalovaného v 1. rade sa žalobkyňa obrátila s nárokom na úhradu časti zaplatenej sumy splátok vo výške 5.628,57 EUR na Okresný súd Košice I, ktorý jej nárok priznal rozsudkom zo dna 19.6.2020 v konaní 42C/42/2018, ktorý nenadobudol právoplatnosť z dôvodu, že sa žalovaný v 1. rade voči nemu odvolal. Keďže žalovaný v predmetnom konaní nebol úspešný, začal blokovať plnenia splátok úveru žalobkyňou. Na jej dotaz pri osobnom stretnutí sa vyjadril, „že mu na dome nezáleží, keďže on v dome nebýva a je mu jedno, že banka ho predá“. Úmysel a účel konania žalovaného v 1. rade je možné vyhodnotiť aj zo vzájomnej emailovej komunikácie ešte v roku 2016, kedy odmietal splácať úver a žiadala žalobkyňa, aby úver platila, pričom ona pod farchou hrozby výkonu záložného práva veriteľa, začala úver splácať. Žalovaný je dobrovoľne nezamestnaný už 4 roky, podľa názoru žalobkyne účelovo. Zároveň zastávala názor, že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav. Zároveň sa domnievala, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. V odvolaní voči Uzneseniu č.k. 42C/15/2020-295 zo dňa 14.10.2015 žalobkyňa poukázala na fakt, že v konaní sp.zn. 42C/42/2018 si uplatňovala nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v tom, že za žalovaného v 1. rade hradila splátky úveru, teda je nepochybné, že si neplnil svoj záväzok z úverovej zmluvy zabezpečený záložným právom na nehnuteľnostiach, ktoré ona spolu s maloletými deťmi užíva. Odkázala aj na jeho vyjadrenia v emailovej korešpondencii zo dňa 21.10.2020, v ktorej žalovaný v 1. rade potvrdzuje, že nie je v jeho možnostiach splácať predmetný úver, a že sa dohodol s bankou, aby neprijímala platby od žalobkyne, pretože následne si ich žalobkyňa žiada súdnou cestou ako bezdôvodné obohatenie. Uvedenú korešpondenciu nemohla predložiť v čase rozhodnutia súdu, pretože

jej bola doručená až po vydaní uznesenia. V čase podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bol žalovaný v omeškaní s jednou splátkou úveru, no nespláca svoj záväzok súvisle už štyri roky a ku dňu podania odvolania meškal už s treťou splátkou úveru, teda hrozí, že sa spustí sled právnych krokov, v dôsledku ktorého nastane zosplatenie celého úveru, ktorý bude postúpený na vymáhanie podľa obsahu záložnej zmluvy. Tvrdila, že aj keď neexistuje priama väzba medzi ňou a žalovaným v 2. rade, konanie žalovaného v 2. rade, ktorý reaguje na pokyny žalovaného v 1. rade, bezprostredne ohrozuje práva jej, aj maloletých detí, pretože dôjde k ohrozeniu majetku, ktorí užívajú na bývanie, a ktorého je majoritnou vlastníčkou. Rozhodnutie súdu považovala za popretie podstaty a zmyslu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že bola správne vyhodnotená absencia predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobkyňa len polemizuje so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, no ich nesprávnosť z jej tvrdení nevyplýva, a pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP, neboli naplnené podmienky pre jeho aplikáciu, keďže uplatnenie nových dôkazných prostriedkov je možné len v zmysle § 366 CSP, čo žalobkyňa nepreukázala. Žalovaný v 1. rade zdôraznil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť odôvodnený v zmysle § 326 ods. 1 CSP osvedčením nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a samotný návrh nemožno oddeliť od predmetu konania, teda musí byť zrejmé, čoho sa žalobca žalobou vo veci môže domáhať alebo čoho sa má neodkladné opatrenie vo veci samej týkať. Niet sporu, že žalobkyňa nie je účastníčkou zmluvného úverového vzťahu medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade, z tohto vzťahu žalobkyňa nevyplývajú žiadne povinnosti, nemá preto ani nárok na usporiadanie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu vo vzťahu medzi žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovaným v 2. rade ako veriteľom. Tvrdenie žalobkyne o nebezpečenstve ujmy, ktoré jej hrozí, musí vyplývať z ohrozenia či porušenia jej konkrétne svedčiaceho práva, ktoré právo jej vzhľadom na úverový vzťah nepatrí. V skutočnosti sa žalobkyňa domáha toho, aby neodkladným opatrením bol založený stav, ktorým by vznikalo žalovanému v 1. rade na úkor žalobkyne bezdôvodné obohatenie, súd však nemôže nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu nároku, ktorému chýba právny dôvod. To sa rovnako vzťahuje aj na úpravu právnych pomerov medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade, keďže plnenia prijímané od žalobkyne zo strany žalovaného v 2. rade by zakladali vzťah z bezdôvodného obohatenia. V ďalšom sa žalovaný v 1. rade ohradil voči tvrdeniam žalobkyne o jeho dobrovoľnej nezamestnanosti, o vyhýbaní sa splácania úveru, poukazujúc na fakt, že počas trvania manželstva so žalobkyňou bol zamestnaný vo firme jej rodičov, v čom po rozpade vzťahu nemohol pokračovať. Zdôraznil opakovanú snahu žalobkyne vystaviť ho trestnému stíhaniu, čo pre neho znamenalo enormný psychický tlak. Na základe neodôvodnených tvrdení žalobkyne mu bol rozhodnutím Okresného súdu Košice I vo veci sp.zn. 17C/85/2016 zakázaný vstup do spoločných nehnuteľností, ktorý zákaz bol zrušený až rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/79/2018 zo dňa 4.4.2018, a ako nedôvodný bol zamietnutý aj návrh žalobkyne na jeho vylúčenie z užívania týchto nehnuteľností rozsudkom Okresného súdu Košice I sp.zn. 24C/112/2016 zo dňa 1.2.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 9Co/271/2018 zo dňa 29.5.2019.

10. Žalobkyňa na podporu svojich tvrdení predložila nasledujúce listinné dôkazy: Potvrdenia o hotovostných vkladoch - doklad o úhradách splátok za žalovaného, List žalovaného 2 žalobkyňi o zákaze splácania za žalovaného 1, Podací lístok z 2.10.2020 k zaslaniu výzvy žalovanému 1 k úhrade splátok, Emailová komunikácia strán sporu z roku 2016 - výzvy žalovaného 1 na splácanie úveru, Emailová komunikácia strán sporu z 22.9.2020 a 28.9.2020 - výzva žalobkyne k splácaniu úveru, Kúpna zmluva zo dňa 22.08.2007, Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 22.08.2007, LV č. XXX, Darovacia zmluva z 22.8.2007, Potvrdenie o vrátení platby za úver na účet žalobkyne z 21.10.2020, výpis zo zoznamu dlžníkov Sociálnej poisťovne, Indikatívna informácia z Centrálného registra exekúcií z 20.10.2020, email navrhovateľky žalovanému v 1. rade z 21.9.2020, Oznámenie žalovaného v 2. rade o omeškaní s úhradou 565,10 EUR, Email žalobkyne žalovanému v 1. rade z 21.10.2020, Upozornenie na omeškanie s úhradou 272,80 EUR z 26.7.2020

11. V podaní z 12.10.2020 žalobkyňa doručila jej komunikáciu so žalovaným v 1. rade z 22.9.2010 a 28.9.2020, v ktorej ho žiadala o splácanie splátok úveru žalovanému v 2. rade.

12. Z Oznámenia žalovaného v 2. rade žalobkyňi vyplýva, že žalovaný v 1. rade ho požiadal o neprijímanie akýchkoľvek platieb a úhrad na úverový účet žalovaného v 1. rade.

13. Z LV č. XXX, k.ú. územie K. súd zistil, že žalobkyňa a žalovaný v 1. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti. Na nehnuteľnosti je zapísané záložné právo žalovaného v 2. rade. Na podiele žalovaného v 1. rade je obmedzujúca poznámka o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti 5EX 78/20, P 131/2020 z 12.2.2020.

14. Z potvrdenia o vrátení platby za úver na účet žalobkyne z 21.10.2020 vyplýva vrátenie platby žalovaným v 2. rade z úverového účtu dňa 21.10.2020 ako preplatok.

15. Z indikatívnej informácie z centrálneho registra exekúcie z 20.10.2020 vyplýva, že je voči žalovanému v 1. rade vedené exekučné konanie pre uspokojenie pohľadávky oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vo výške 534,24 EUR. Z výpisu zo zoznamu dlžníkov Všeobecnej zdravotnej poisťovne vyplýva, že eviduje voči žalovanému v 1. rade nedoplatok na poistnom vo výške 1.233,99 EUR.

16. V emaile žalobkyne adresovaného žalovanému v 1. rade zo dňa 21.9.2020 uviedla, že keďže žalovaný v 1. rade neplní záväzky, nie je v jej záujme, aby sa nehnuteľnosti dostali do dražby, preto je nútená uhrádzať platby za žalovaného v 1. rade. Od 27.6.2018 do 30.8.2020 uhradila 7.464,10 EUR, preto ho vyzvala neodkladne uhradiť túto sumu na jej účet.

17. Z listinného dôkazu žalobkyne adresovaného právnej zástupkyňi vyplýva, že žalovaný v 1. rade na druhú výzvu „ohľadom hypotéky čo som mu písala tých ďalších 7.000,- EUR“ mal uviesť, že žalobkyňa správne uviedla, že je jediným dlžníkom. A keďže nie je v jeho finančných možnostiach splácať úver za danú nehnuteľnosť a žalobkyňa opakovane žiada od neho peniaze za platenie hypotéky späťne aj s úrokmi trestným rozkazom, nemal inú možnosť, ako sa dohodnúť s bankou na pozastavení vkladu tretím osobám na jeho hypotekárny účet. Z emailu vyplýva, že prvoradým cieľom žalovaného v 1. rade je, aby mali deti kde bývať a tiež sa cítili spokojne.

18. Z upozornenia žalovaného v 2. rade adresovaného žalovanému v 1. rade dňa 26.7.2020 vyplýva, že žalovaný v 1. rade je v omeškaní so sumou 272,80 EUR na úvere na bývanie č. XXXXXXXXXX.

19. Z výzvy žalovaného v 2. rade k úveru na bývanie č. XXXXXXXXXX vyplýva, že k 7.10.2019 je žalovaný v 1. rade v omeškaní s úhradou sumy 565,10 EUR.

20. Podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je podaním vo veci samej a navrhované neodkladné opatrenie má povahu rozhodnutia vo veci samej, keďže je podané pred začatím konania a nenadväzuje na neho žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP. Žalobkyňa síce podala neodkladné opatrenie do existujúceho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, sp. zn. 42C/15/2020, pričom neodkladným opatrením navrhovala úpravu pomerov do právoplatného skončenia konania sp. zn. 42C/15/2020, avšak neozrejmila obsahom a ani účelom súvis, či spojitosť s týmto konaním. Z obsahu neodkladného opatrenia a ani z jeho účelu nevyplýva, prečo ide o neodkladné opatrenie podané do existujúceho konania, aký vplyv má neodkladné opatrenie na právne postavenie navrhovateľky neodkladného opatrenia, a to aj v súvislosti s vedením konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle. Keďže podľa názoru súdu z obsahu neodkladného opatrenia, a ani z účelu sledovaného neodkladným opatrením, nevyplýva spojitosť s konaním sp. zn. 42C/15/2020, zároveň v konaniach nie je ani zhoda subjektov, súd Uznesením č.k. 42C/15/2020-367 z 15.12.2020 vylúčil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konanie.

21. Žalobkyňa sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zistil, že žalobkyňa a žalovaný v 1. rade sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti, na ktorej je zriadené záložné právo v prospech žalovaného v 2. rade ako záložného veriteľa na zabezpečenie úveru žalovaného v 1. rade. Žalobkyňa uhradza dlh žalovaného v 1. rade do času, kým žalovaný v 1. rade nezakázal žalovanému v 2. rade prijímať platby od žalobkyne. Žalobkyňa odôvodňuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov hrozbou výkonu záložného práva žalovaným v 2. rade z dôvodu, že podľa jej tvrdenia žalovaný v 1. rade nemá v úmysle uhrádzať svoj záväzok voči žalovanému v 2. rade.

22. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

23. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením

24. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

25. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

26. Podľa § 328 ods. 2 prvá veta CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

27. Podľa § 329 ods. 1, 2 a 3 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase

vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

28. Podľa § 336 ods. 1-3 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

29. Podľa § 337 ods. 1 a 2 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

30. Podľa § 339 CSP, ak neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť škodu a inú ujmu tomu, komu neodkladným opatrením vznikli.

31. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak žalobca ako navrhovateľ neodkladného opatrenia tvrdí a osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu, ako aj osvedčí sa dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru. Vzhľadom na skutočnosť, že súd rozhoduje o návrhu v krátkej lehote a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je základným determinantom obsah návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Civilný sporový poriadok výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Navrhovateľ teda musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Rozhodujúce skutočnosti teda musí žalobca ako navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť a uniesť dôkazné bremeno.

32. Ku skutkovej aj právnej argumentácii žalobkyne súd uvádza v prvom rade to, že žalobkyňa súdu nepreukázala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu sa rozumie stav vzťahov strán, ktorý neznesie odklad. Podľa názoru súdu v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neexistuje dôvodná obava z výkonu záložného práva žalovaným v 2. rade, nakoľko žalovaný v 2. rade nezačal s výkonom záložného práva, táto situácia nemusí nastať, preto v čase rozhodovania súdu práva žalobkyne nie sú ohrozované či porušované. Žalobkyňa netvrdí, že žalovaný v 2. rade začal s výkonom záložného práva. Len z tvrdení žalobkyne, že žalovaný v 1. rade nebude plniť svoj záväzok voči žalovanému v 2. rade, súd vychádzať nemôže. Žalovaný v 2. rade v emailovej komunikácii so žalobkyňou uvádza, že jeho záujmom je, aby ich spoločné deti mali kde bývať. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozenie svojich práv a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov viaže iba na obavy zo začatia výkonu záložného práva žalovaným v 2. rade ako bankou. Súd je názoru, že nejde o bezprostredne hroziacu ujmu, nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán. Z listinných dôkazov (upozornenia žalovaného v 2. rade z 26.7.2020 a emailovej komunikácie z 28.9.2020) vyplýva, že žalovaný k 26.7.2020 neuhradil jednu splátku úveru, preto súd nevidí naliehavosť bezprostrednej potreby úpravy pomerov. Táto skutočnosť neznamená, že ostatné splátky neboli či nebudú hradené.

33. Pokiaľ ide o žalovaného v 2. rade, žalobkyňa nie je vo vzťahu so žalovaným v 2. rade, ktorý je záložným veriteľom, ktorého pohľadávka je zabezpečená nehnuteľnosťou v podielovom spoluvlastníctve strán sporu a ktorému sa má uložiť povinnosť prijímať platby od žalobkyne. Žalobkyňa neosvedčila neodkladnú potrebu úpravy pomerov medzi ňou a žalovaným v 1. rade a vzhľadom na túto skutočnosť

nie je potreba bezodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k žalovanému v 2. rade. Žalovaný v 2. rade s výkonom záložného práva nezačal, nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Ukladať povinnosť banke ako tretiemu subjektu je nedôvodné, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol i vo vzťahu k žalovanému v 2. rade.

34. K argumentácii žalobkyne v odvolacom konaní súd uvádza, že zo skutočnosti, že voči žalovanému Všeobecná zdravotná poisťovňa eviduje dlh na poistnom, či vedie exekučné konanie, nie je možné vyvodiť relevantné skutočnosti vzťahujúce sa k osvedčeniu potreby úpravy pomerov, hrozby zásahu do práv žalobkyne. Hoci má žalovaný v 1. rade dlh na poistnom, to neznamená, že žalobkyni hrozí výkon záložného práva a je potrebné neodkladným opatrením bezodkladne upraviť pomery strán. Zároveň nedoplatok na predmetnom úvere voči žalovanému v 2. rade vo výške 565,10 EUR bol evidovaný ešte 7.10.2019, k 26.7.2020 bol nedoplatok voči žalovanému v 2. rade vo výške 272,80 EUR, pričom ako súd uviedol vyššie, nie je zrejmé, či bol alebo nebol uhradený. I neuhradenie tohto dlhu je opäť irelevantné, pretože neuhradením splátky ešte bezprostredná hrozba výkonu záložného práva nie je daná. Záložný veriteľ nezačal s výkonom práva. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je zrejmé ako samotný výkon práva záložným veriteľom vplýva na postavenie žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky nehnuteľnosti. Ku komunikácii z 21.10.2020 súd uvádza, že z textu vyplýva, že ide o odpoveď žalovaného v 1. rade na druhú výzvu žalobkyne ohľadom hypotéky, čo mu písala na ďalších 7.000,- EUR, z čoho súd vyvodil, že ide o email žalobkyne z 21.9.2020, v ktorom žiada od žalovaného v 1. rade vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie 27.6.2018 až 30.8.2020 v sume 7.464,10 EUR. Žalovaný v 1. rade uviedol, že nie je v jeho možnostiach splácať úver, čo však neznamená, že úver platiť nebude, že si napríklad finančné prostriedky nepožičia, kým bude skončené konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného v širšom zmysle. Z emailu vyplýva, že išlo o jeho reakciu, že žalobkyňa si uplatňuje platenie hypotéky späť s úrokmi. Zároveň z emailu vyplýva, že jeho prvoradým cieľom je, aby deti mali kde bývať a hlavne sa cítili spokojne.

35. Súd uzavrel, že nedošlo k osvedčeniu ani základných skutočností umožňujúcich prijať záver o dôvodnosti podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1 CSP, § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Ohrozenie nároku žalobkyne (zásah do spoluvlastníckeho práva, do obydlija maloletých detí, či hrozbu výkonu záložného práva) musí byť konkrétne a podľa názoru súdu žalobkyni v čase rozhodovania súdu takáto hrozba nehrozí. Žalobkyňa súdu neosvedčila hrozbu výkonu záložného práva a najmä ako sa výkon záložného práva dotkne jej právneho postavenia, ako i potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Nestačí iba abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv účastníka. Chýbajúce osvedčenie nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia. Za rozhodujúce skutočnosti nemožno považovať všeobecné a nepodložené tvrdenia uvádzané žalobkyňou, že žalovaný nemá v úmysle dlh platiť, uvedené nevyplýva ani z emailovej komunikácie žalobkyne a žalovaného v 1. rade, keďže sa týkalo záväzkov žalovaného v 1. rade v roku 2016, pričom žalobkyňa tvrdí, že žalovaný v 1. rade nemá záujem plniť si záväzky dnes, čo z komunikácie strán vyvodiť nie je možné. Ani z tvrdení situácie, že sa žalovaný v 1. rade sa ústne vyjadril, že mu na dome nezáleží, že tam nebýva, nevyplýva, že existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov. Žalobkyňa neosvedčila ako sa prípadný dopad výkonu záložného práva na jej právnom postavení prejaví a v čom spočíva zásah do jej práv. Ak žalobkyňa je názoru, že výkon záložného práva na celú nehnuteľnosť môže mať vplyv na jej postavenie spoluvlastníka v tom zmysle, že by sa mohol zmariť účel konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, súd uvádza, že momentálne záložný veriteľ s výkonom záložného práva nezačal, konanie o vyporiadanie v širšom zmysle prebieha, pričom vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (získať celú nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva), nie je vylúčené ani pre prípad výkonu záložného práva na dražbe. Nie je však povinnosťou súdu hľadať účel neodkladného opatrenia a odhadovať, či a v akom rozsahu sa výkon záložného práva dotkne právnych záujmov žalobkyne. Bolo povinnosťou navrhovateľky neodkladného opatrenia uviesť taký rozsah skutkových tvrdení, ktoré osvedčujú, že konaním protistrany je ohrozené jej právne postavenie. Pokiaľ ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý má povahu podania vo veci samej, súd nevyzýva na doplnenie týchto skutočností, keďže nedostatok skutkových tvrdení na osvedčenie ohrozenia právneho postavenia spôsobuje neunesenie dôkazného bremena o dôvodnosti návrhu a potrebe bezprostrednej úpravy pomerov. Z uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

36. Keďže právo na súdnu ochranu majú obidve strany sporu, súd musí zvážiť, či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný k právu chráneným záujmom protistrany.

37. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. O nároku na náhradu trov súd konania rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, preto žalovanému v 1. rade a 2. rade ako úspešnej strane by mal priznať proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak keďže ide o neodkladné opatrenie, žalovanému v 1. a 2. rade žiadne trovy konania v prvej inštancii nevznikli, preto súd žalovanému v 1. a 2. rade ich náhradu nepriznal.

39. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd neodkladné opatrenie súdu prvého stupňa zrušil, preto v odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa. Vzhľadom na uvedené, súd žalobkyni voči žalovanému v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd nepriznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v 2. rade, keďže sa žalovaným v 2. rade sa v odvolacom konaní nekonalo a nebol stranou sporu sp. zn. 42C/15/2020, o tomto spore nevie a ako stranu neodkladného opatrenia žalovaného v 2. rade označila žalobkyňa.

Poučenie:

Proti výroku I až IV uznesenia možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 357 písm. d) a m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).